

HEYRDERPAD 11 KM

7 Hoge Enk met landweggetjes

De Hoge Enk bestaat van oudsher uit akkerland. Het is een vrij open landschap met bebouwing en beplanting langs de randen van de enk. Kenmerkend voor oude enkgronden zijn de slingerende perceelranden en wegen. In noordelijke richting loopt het terrein geleidelijk af naar de voormalige kustlijn van de Zuiderzee. Naar het zuiden toe sluit het aan op de hoger gelegen Veluwe stuwwal. Op de enk maar ook op andere plekken langs de route kunt u de haas zien.

De enk bestaat uit twee delen: de Lage Enk in het oosten en de Hoge Enk in het westen. Het is opvallend dat op de Hoge Enk enkele percelen beduidend lager liggen. Hier is in het verleden zand afgegraven en gebruikt voor bouwprojecten.

8 Kerk van Hierden

Voor de bouw van de huidige kerk stond op het terrein erachter een kerk uit 1741. Die kerk ontstond uit de school die hier stond sinds 1658, en waar sinds 1659 's zondags gepredikt werd. De huidige kerk stamt uit 1851, en is van oorsprong een hallenkerk met tongewelven. Vroeger werd het terrein van de kerk omsloten door een gracht. In 1937 werd een houten plafond aangebracht en zijn vleugels aangebouwd zodat een zogenaamde kruiskerk ontstond. In 2001 is de kerk geheel gerestaureerd.

Kerk en pastorie Hierden

hiervrouwen

Dit Klompenpad is tot stand gekomen onder coördinatie van Stichting Landschapsbeheer Gelderland in samenwerking met diverse particuliere eigenaren, vele vrijwilligers, de gemeente Harderwijk, Waterschap Vallei en Veluwe en andere partijen uit de streek. Klompenpaden zijn cultuur-historische wandelroutes die particuliere terreinen, zoals landgoederen en boerenland, toegankelijk maken voor de wandelaar. Ze gaan zoveel mogelijk over historisch tracé en onverharde paden. Rust, kleinschaligheid en de combinatie van cultuur en natuur bepalen de sfeer en vertellen bewoners en wandelaars over de geschiedenis van hun omgeving. Ook het landschap heeft voordeel van de ontwikkeling van Klompenpaden: vaak worden landschapselementen hersteld en aangelegd. Door aan te sluiten bij lokale initiatieven als landwinkels, horeca en kamperen bij de boer wordt de economie van de streek versterkt.

Meer informatie over Klompenpaden: www.klompenpaden.nl. Hier vindt u ook actuele wijzigingen of aandachtspunten.

Meer informatie over Stichting Landschapsbeheer Gelderland: slgelderland.nl

hiervrouwen

Wandelen over oude wegen, langs kasteel Essenburgh en de Hierdensebeek in het prachtige buitengebied van Hierden

HEYRDERPAD 11 KM

PRAKTISCHE INFORMATIE

- Rondwandeling gemarkeerd in twee richtingen met oranje klompjes.
- U kunt de route verkorten tot 8 km. Dit staat op de kaart aangegeven en is onderweg gemarkeerd.
- Het is mogelijk om sommige Klompenpaden te combineren. Eventuele overstap-punten zijn aangegeven op de kaart en ter plekke in het veld.
- De nummers op de kaart verwijzen naar bezienswaardigheden langs de route die beschreven worden in deze brochure.
- Routenavigatie en informatie over landschap en cultuurhistorie is ook beschikbaar via de Klompenpaden-app.
- Het Klompenpad is niet geschikt voor kinderwagens en rolstoelen vanwege de smalle en onverharde paden. Stevig en waterdicht schoeisel wordt aanbevolen.
- Op dit Klompenpad geldt een aanlijnplicht voor honden.

productie & eindredactie Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG)
tekst werkgroep Heyrderpad en SLG
beeldmateriaal Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (102625 en 105803), Het Utrechts Archief (801275), Wim Weenink, Harry Pijl, SLG Designimals, Laura Hondshorst
opmaak met speciale dank aan de klompenpadenwerkgroep Heyrderpad en de particuliere grondeigenaren

© Stichting Landschapsbeheer Gelderland 2023, 1e druk. Alle rechten voorbehouden
Bij vragen of opmerkingen over dit pad kunt u contact opnemen met SLG via www.klompenpaden.nl.

NIET BESTEMD VOOR VERKOOP

Dit Klompenpad is mede gefinancierd door de Provincie Gelderland en de gemeente Harderwijk, Waterschap Vallei en Veluwe en de Nationale Postcode Loterij.

HEYRDERPAD 11 KM

1 Kasteel de Essenburgh

Het kasteel is al bijna 4 eeuwen oud. De gevelsteen op het kasteel maakt melding van het jaartal 1652. Begin 20ste eeuw was het kasteel sterk verwaarloosd en het is in 1929 dan ook grondig gerenoveerd. Het kasteel is tegenwoordig eigendom van Priorij de Essenburgh en is gedeeltelijk in gebruik als hotel en restaurant. De priorij behoort toe aan de orde der Norbertijnen (naar Norbertus van Xanten). De kamers van de paters bevinden zich in het oude koetshuis. Achter het kasteel staat de Mariëngaard, het verblijf voor de zusters. De Harderwijkse architect P.H. van Lonkhuyzen heeft Huis te Leuvenum ontworpen en in 1921-1923 gebouwd naar eenzelfde ontwerp als De Essenburgh van voor de verbouwing in 1929. Beide huizen waren in de jaren 1920 in het bezit van telgen van het adellijke geslacht Sandberg. Elke woensdag werkt een groep vrijwilligers uit Hierden en Harderwijk op het landgoed.

hier vrouwen

hier vrouwen

Station Hulshorst in 1913 tijdens het 50-jarig bestaan van het station

2 Hierdense Beek

De beek ontspringt nabij het Uddelermeer en mondt na bijna 20 km uit in het Veluwemeer. Het is de langste beek van de Veluwe, die begint als Staverdense Beek, en die vervolgens door de Leuvenumse bossen stroomt, waar hij de Leuvenumse beek heet, om uiteindelijk als Hierdense beek in het Veluwemeer uit te monden. Het gebied rond de Hierdense Beek schakelt diverse natuurgebieden aan één waardoor dieren een groter leefgebied krijgen. De beek is al jarenlang het broed- en foeragegebied van meerdere paartjes ijsvogel.

Zilverbeek

3 Landgoed Hulshorst

Al vanaf de 13e eeuw wordt in oude documenten melding gemaakt van landgoed Hulshorst. Tot in de 20ste eeuw was sprake van een prachtig landgoed met Huize Hulshorst, parkachtige tuinen, een vijver, theehuis, badhuis, een koetshuis en de tuinmanswoning. In opdracht van de laatste eigenaar is Huize Hulshorst in de Tweede Wereldoorlog afgebroken om te voorkomen dat de bezetter het huis in gebruik nam. Van de oorspronkelijke bebouwing resteren slechts het koetshuis en de uit 1870 daterende tuinmanswoning. Landgoed Hulshorst maakt deel uit van een ecologische verbindingzone die de Veluwe voor dieren verbindt met de omliggende natuurgebieden, rivieren en randmeren.

4 Zilverbeek

De Zilverbeek is waarschijnlijk rond 1813 gegraven. Het is destijds aangelegd als een kleine sprengbeek om de vijvers van het 'huis Hulshorst' van water te voorzien. Bij de aanleg van de rijksweg A28 is deze op de spreng en sprengkop komen te liggen. Rijkswaterstaat heeft toentertijd een nieuwe sprengkop gegraven maar die bleek weinig water te geven. Daarom is een verbinding gemaakt tussen de Hierdense Beek en de Zilverbeek. Deze verbinding ligt tussen de rijksweg en de spoorlijn. Een deel van het water van de Hierdense Beek wordt zodoende benut om de vijvers van Hulshorst te voeden.

5 Station Hulshorst

Station Hulshorst is gebouwd in 1863 na aandringen van de eigenaren van kasteel De Essenburgh en van Huize Hulshorst. Deze eigenaren hadden grond afgestaan voor de aanleg van dat station. Het station werd destijds met name gebruikt door voorname, al dan niet adellijke, families uit de directe omgeving. Sinds 1987 is het station gesloten en stoppen er geen treinen meer. De bekende dichter Gerrit Achterberg heeft een gedicht met de titel 'Hulshorst' aan het station gewijd. Dit gedicht staat ook op de zijkant van het gebouw.

6 Korenmolen van Hierden

De molen is gebouwd in 1850 en bemaalde een gebied bij Heerenveen. In 1913 is de molen verplaatst naar Hierden en kreeg de naam Molen de Hoop. De molen werd in de volksmond ook wel de molen van Kisjes genoemd. In de jaren 1949-1950 is de molen wederom afgebroken en in Heijen (Limburg) herbouwd waar hij nog steeds dienst doet als korenmolen onder de naam Gerardamolen. Na diverse renovaties en een restauratie is de molen in Heijen zeker een bezoekje waard. De afgelopen jaren is in het resterende stenen onderbouw aan de Molenweg te Hierden een atelier gevestigd. In 2020 is de oude terp rond de onderbouw afgegraven.

De Gerardamolen in Heijen (Limburg) in 1966

HEYRDERPAD 11 KM

- ● ● ● ● ● ● ● ● ● Heyrderpad
- ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ routeverkorter
- ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ aanlooproute

opstappunt **P**
Dorpshuis Hierden

START **P**
Kasteel Essenburgh

opstappunt **P**
Het Draakje

De Ruimels

Hierden

Lokhorst

Duinen

De Biest

Landgoed Hulshorst

Hulshorsterz

Zuiderzeestraatweg

Polenweg

Molenweg

paasloweg

Broeksteeg

Hierdensebeek

Vuurkuilweg

Zilverbeek

Harderwijkerweg

A28

8

1

2

7

6

3

4

5

Startpunt → Kasteel de Essenburgh, Zuiderzeestraatweg 199 te Hierden.

Opstappunten → Bosrestaurant Het Draakje, Molenweg 34 te Hierden.

Dorpshuis Hierden, Dorpshuisweg 9 te Hierden.

Openbaar vervoer → Hierden, bushalte Wijtgraaf.

Horeca → De Essenburgh, Zuiderzeestraatweg 199 te Hierden.

IJssalon Stientje, Molenweg 1, 3849 RK Hierden.

Bosrestaurant Het Draakje, Molenweg 34 te Hierden.

Kijk op klompenpaden.nl voor dit pad voor actuele informatie en routewijzigingen. Website en Klompenpaden app hebben altijd de meest actuele informatie.

Te gast op het erf en boerenland

Klompenpaden lopen regelmatig over het erf van een boer, langs een beekje of over een sloot. Vaak is dit privéterrein.

Er wordt nauw samengewerkt met boeren en grondeigenaren die recreatief medegebruik toestaan.

Zonder hun toestemming waren er niet zoveel Klompenpaden.

Honden aanlijnplicht

Als wandelaar ben je te gast. Het betreden van privéterrein wordt aangegeven met een speciaal openstellingsbord. Er geldt hier een aanlijnplicht voor honden. Wij danken u voor uw begrip.

HOE WERKT DEZE DOWNLOADBARE BROCHURE

Download deze brochure en druk het af in kleur (dubbelzijdig, gespiegeld langs korte zijde) voordat u gaat wandelen. U krijgt dan de brochure + de wandelkaart geprint. De brochure kunt u als een echte folder vouwen over de aangegeven grijze lijnen. Deze brochure bevat altijd de meest actuele informatie.

hier vouwen

hier vouwen

Boerderij aan Rijkstraatweg 130, circa 1965

Heyrde

De buurt Heyrde werd al in 1231 genoemd in een brief van Graaf Otto III van Nassau, 7e Graaf van Gelre en Zutphen. In het jaar 1331 werd Hierden officieel een dorp genoemd. Een eeuw later begon men land in de omgeving te ontginnen en werd de strijd aangegaan met zandverstuivingen. Dit laatste om te voorkomen dat het stuifzand het dorp en landbouwgronden zou bedekken. Vanaf 1450 behoorde Hierden tot de zogenoemde stadsvrijheid van Harderwijk, het gebied waar deze stad recht over sprak. Ook kerkelijk hoorde Hierden bij Harderwijk. In de 17e eeuw was akkerbouw bepalend voor dit gebied. Hierden leverde veel landbouwproducten aan de Harderwijker bevolking. Boerderijen bepalen nog steeds voor een groot deel het dorpsbeeld.

Ontdek het afwisselende landschap rond Hierden over oude wegen, langs een kasteel, over een landgoed en langs beken in het prachtige buitengebied van Hierden. Klompen aan, rugzak op en gaan!

Zuiderzeestraatweg

In 1827 werd door Koning Willem I de aanleg van de Zuiderzeestraatweg tussen Amersfoort en Zwolle goedgekeurd. Al in 1830 wordt de weg opengesteld. Bijna 100 jaar later, in 1927, wordt de Zuiderzeestraatweg opgenomen in het Rijkswegenplan. De gehele route krijgt in 1927 een klinkerbestrating van 5 meter breedte en wordt begeleid met laanbomen. Het is op dat moment het langste rijkswegtracé in het land. De weg is van grote invloed geweest op de ontwikkeling van de dorpen en de steden langs de voormalige Zuiderzeekust. De ruimtelijke structuur van alle dorpen en steden is erdoor bepaald. Veel historische bebouwing is gericht op deze weg. De doorgaande verkeersfunctie is inmiddels op veel plekken verdwenen en onder andere overgenomen door de A28.

Historisch straatbeeld Zuiderzeestraatweg

